

RI&E en Plan van Aanpak

Geraldo Kumeling
Trainer/adviseur
Medezeggenschap en Duurzame Inzetbaarheid

Veilig werken in Nederland

- ± 2.300 ernstige ongevallen per jaar waarbij een aanpak of maat, anderszins van tevoren, ernstig arbeidsvermogen of gezondheid van de betroffende kan worden aangetast.
- 200.000 werkdagen per jaar
- 60 doden

ORArbo tri-plus

1

ORArbo tri-plus

2

Veilig werken in Nederland: Top 3 type ernstige ongevallen

- 1 Machine-ongeval**
Meest voorkomende oorzaak: Machine onvoldoende afgeschermd.
Achterliggende oorzaak: Onvoldoende materiaal beschikbaar gemaakt.
- 2 Ongeval met vallende objecten (niet van kranen)**
Meest voorkomende oorzaak: Voorwerpen onvoldoende vastgemaakt.
Achterliggende oorzaak: Onvoldoende alertheid op veiligheid.
- 3 Val van ladder of trapje**
Meest voorkomende oorzaak: Ladder verkeerd geplaatst.
Achterliggende oorzaak: Onvoldoende alertheid op veiligheid.

ORArbo tri-plus

3

Veilig werken in Nederland: Top 4 oorzaken meest de ernstige ongevallen

- 1 Industrie**
 - 1 Machineongeval
 - 2 Ongeval met vallende objecten (niet van kranen)
 - 3 Val van ladder of trapje
- 2 Bouw**
 - 1 Val van dak, vloer of platform
 - 2 Val van ladder of trapje
 - 3 Val van steiger
- 3 Handel**
 - 1 Machineongeval
 - 2 Ongeval met vallende objecten (niet van kranen)
 - 3 Val van ladder of trapje
- 4 Verkeer en opslag**
 - 1 Aanslag door een voertuig
 - 2 Ongeval bij/te bewegende voertuig
 - 3 Ongeval met vallende objecten (niet van kranen)

ORArbo tri-plus

4

Daarom Arboret!

- **Bevordering** Veiligheid en Gezondheid bij Werken;
- Versterken **eigen verantwoordelijkheden**
- Werkgever en werknemer zijn **samen** verantwoordelijk voor een gezond arbeidsklimaat

ORArbo tri-plus

5

De kernbepalingen van de Arboret

- Inrichting van de interne Arboret
- Actuele RI&E (met Plan van Aanpak)
- Contract met een Arboret of bedrijfsarts
- Adequate bedrijfshulpverlening

ORArbo tri-plus

6

Aandachtsgebieden Arbowet

Veiligheid:

Gezondheid:

Psycho
Sociale
Arbeidsbelasting

ORArbo

7

Arbowet artikel 5, lid 1

"Bij het voeren van het arbeidsomstandighedenbeleid legt de werkgever in een inventarisatie en evaluatie schriftelijk vast welke risico's de arbeid voor de werknemers met zich brengt. Deze risico-inventarisatie en -evaluatie bevat tevens een beschrijving van de gevaren en de risico-beperkende maatregelen en de risico's voor bijzondere categorieën van werknemers."

ORArbo

8

Arbowet - algemene zorgplicht (art 3)

- **Werkgever draagt zorg** voor veiligheid en gezondheid van de werknemers en voert een beleid gericht op zo goed mogelijke arbeidsomstandigheden
- Arbeid: **geen nadelige invloed** op veiligheid en gezondheid werknemer
- Gevaren en risico's bij de **bron** voorkomen of beperken
- Doeltreffende maatregelen treffen waarbij **collectieve bescherming** voorrang heeft op maatregelen met individuele bescherming

ORArbo

9

Arbowet - algemene zorgplicht (art 3)

- Inrichting van arbeidsplaatsen, werkmethode en gebruikte arbeidsmiddelen alsmede arbeidsinhoud worden zoveel mogelijk aangepast aan **persoonlijke eigenschappen** van de werknemer
- Monotone en tempo gebonden arbeid zoveel mogelijk **vermijden** of beperken
- **Doeltreffende maatregelen treffen** voor EHBO, brandbestrijding en evacuatie + doeltreffende verbindingen onderhouden met externe hulpverleningsorganisaties (BHV)

ORArbo

10

Bijzondere aspecten arbobeleid (art 3.2)

- **Psychosociale arbeidsbelasting:**
 - seksuele intimidatie, agressie en geweld, pesten en werkdruk die stress in de arbeidssituatie veroorzaken.
- **Stress:**
 - is een toestand die als negatief ervaren wordt en lichamelijke, psychische of sociale gevolgen heeft
- **Verplichting werkgever**
 - om een beleid gericht op voorkoming c.q. beperking van psychosociale arbeidsbelasting te voeren.

ORArbo

11

Inventarisatie en evaluatie van risico's (art 5)

- Werkgever is verplicht arbeidsrisico's te inventariseren
- Zelf doen of laten doen
- **ALTIJD** toetsing nodig door gecertificeerde Arbo deskundige
 - arbeids- en organisatiekundige
 - hogere veiligheidskundige
 - arbeidshygiënist
 - Bedrijfsarts (BIG registratie)
- Plan van aanpak is onderdeel van de **RI&E**
- Werknemers informeren over **RI&E**

ORArbo

12

Waarom een RI&E?

- Wettelijke verplichting
- Nulmeting veiligheid, gezondheid en welzijn
- Stuurinformatie voor het management
- Voorkomen van juridische aansprakelijkheid
- Voorkomen van bedrijfsschade
- Voorkomen van calamiteiten en ongevallen
- Besparen of verdienen van geld

Waarom moet de RI&E voldoen?

- **Compleet:** alle VGW aspecten voor alle werkplekken, dus ook PSA
- **Betrouwbaar:** de situatie eerlijk weergeven/ toetsing Arboeskundige
- **Onderliggende oorzaken benoemen:** aanpassing wet 2022
- **Actueel:** de huidige situatie
- **Schriftelijk:** ter beschikking medewerkers/OR
- **Bijzondere categorieën werknemers:**

jeugdigen; ouderen; gehandicapten; zwangeren; thuiswerkers;
vakantiewerkers; werknemers met deeltijdbanen; werknemers met een flexibele arbeidrelatie.

ORArbo

13

ORArbo

14

Verplichte onderdelen van de RI&E

- ✓ Organisatie van de arbozorg en verzuimbeleid
- ✓ Bedrijfs hulpverlening
- ✓ Fysische factoren:
- ✓ Gevaarlijke stoffen en biologische agentia
- ✓ Fysieke belasting
- ✓ Werkplekinrichting
- ✓ Arbeidsmiddelen
- ✓ Persoonlijke beschermingsmiddelen
- ✓ Functie-inhoud en werkdruk
- ✓ Psychosociale belasting
- ✓ Werk- en rusttijden
- ✓ Bijzondere groepen

Verdiepende RI&E's:

- thuiswerken
- toxische stoffen
- biologische agentia
- ioniserende straling
- geluid
- lichamelijke belasting
- beeldschermen
- persoonlijke beschermingsmiddelen
- kankerverwekkende stoffen
- asbest, lood en vinylchloride
- machines en arbeidsmiddelen
- PSA

ORArbo

15

ORArbo

16

Een RI&E is betrouwbaar

Hoe wordt de RI&E uitgevoerd?

- Documentstudie
- Vragenlijst
- Interviews
- Rondgang
- Metingen
- Alle werkplekken?
- Ook werkplekken buiten de gebouwen:
 - Thuiswerk
 - Onderweg

Gebruik de branche RI&E (Arbo catalogus)

ORArbo

17

Een RI&E is actueel → de dynamische RI&E

Moment opname heeft nadelen

Wat is er geregeld om de RI&E actueel te houden?

- Ogen en oren op de werkvloer
- Op thema's een deel RI&E uitvoeren

- RI&E is een 'werkdocument'
- Wat komt er gaandeweg bij?
- Wat kunnen we afvinken?

ORArbo

18

De OR stemt in met de RI&E

Drie momenten van instemming

1. Werkwijze RI&E
2. RI&E en concept plan van aanpak
3. Plan van aanpak

De RI&E heeft aandacht voor de medewerkers

- Input via vragenlijst/enquête
- Betrokkenheid van medewerkers
- Bespreken in werkoverleg
- Voorlichting
 - risico's
 - gebruik (beschermings-)middelen
 - vaardigheden (bv. tiltechniek)
 - melden Arbo aspecten
- Controle en handhaving

ORArbo

19

ORArbo

20

Een RI&E gaat over beleid én werkvloer

- Document studie
- Ongevallenregister
- Taken en verantwoordelijkheden
- Spierpuntenbeleid
- Interviews

ORArbo

21

ORArbo

22

Een RI&E heeft aandacht voor gezondheid

- Lucht, licht, geluid, temperatuur
- Trillen
- Werkplekinrichting
- Thuiswerkplek
- Psychosociale arbeidsomstandigheden

Een RI&E bevat een weging

W	Waarschijnlijkheid	B	Blootstelling	E	Effect
10	Kein worden verwacht	10	Voordurend	100	Catastrofale, veel doden
6	Goed mogelijk	6	Dagelijks tijdens de werkuren	40	Ramp, verscheidene doden
3	Ongewoon, maar mogelijk	3	Wekelijks of incidenteel	15	Zeer ernstig, één dode
1	Alleen mogelijk op lange termijn	2	Maandelijks	7	Aanzienlijk, ernstig gewond
0.5	Zeer onwaarschijnlijk	1	Eenke malen per jaar	3	Betwepelijk, arbeidsongeschiktheid
0.2	Vrijwel onmogelijk	0.5	Zeer zelden	1	Betekenisloos, ernstig hulp vereist
0.1	Virtueel onmogelijk				

	R	Risico	Aard van de te nemen maatregelen
I	>250	Zeer hoog	Onmiddellijke, onmiddellijke acties
II	160-250	Hoog	Onmiddellijke maatregelen vereist
	70-160	Substantieel	Concreet in de tijd
III	20-70	Mogelijk	Aandacht
	<20	Lage	Menschen aanvaardbaar

ORArbo

23

ORArbo

24

Een RI&E bevat Plan van Aanpak

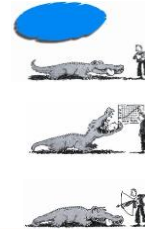
- Adviezen over aanpak risico
- Bronaanpak
- Optimalisatieverplichting
 - Naar stand van de wetenschap/techniek
 - Economische verantwoord
- Concreet:
 - Prioriteiten
 - Welke actie is nodig?
 - Wie is verantwoordelijk?

ORArbo 25

Hiërarchie van maatregelen in PVA

- Gevaren vaststellen
- De risico's beoordelen
- En de bron wegnemen

ORArbo 26

- Of een alternatief vinden (Wat gevaarlijk is vervangen door wat minder gevaarlijk is)
- Of proberen het risico te beheersen (collectieve beschermingsmiddelen)
- Of persoonlijke beschermingsmiddelen

ORArbo 27

Doelgroep	Constatie	Risico	De Te treffen maatregelen	Verantw.	Prosp.	Doel.
Beveelen	In verschillende gevallen liggen kleine bronnen op de grond.	Hier kan men over struikelen. Ook kan door de bronnen met grote bronnen (schoningsmiddelen) het gewicht (massa) in combinatie van val vallen tot grote schade ontstaan. Dit kan tot ernstige letsel leiden. Door val en micro-organismen en hun afvalproducten kunnen medewerkers die daar gewerkt over de beschikbare	De bronnen aan de werkplek van de werklidende verwijderen.			
Thuiswerken	In bepaalde mate wordt door medewerkers thuis gewerkt.	Wanneer thuis is er waarschijnlijk op de werkomstandigheden bij de werklidende thuis.	De thuiswerken een eigenlijkt taken worden over hun werplek thuis. Deze betreft alleen de beschermingsmiddelen, zoals veiligheid, beschermers en verlichting. Op basis van de resultaten van deze analyse moet er een veiligheidsplan worden ontwikkeld om de werklidende te beschermen.			
Voorklichting	Verscheidene medewerkers vinden dat zij niet bij aanwezig in RI&E maatregelen om mogelijke risico's op het gebied van veiligheid, gezondheid te beperken.	Kans op lopen van eenzijdig grote risico's.	Meer voorlichting verzorgen op het gebied van de beschikbare. Eigenlijk wordt elke medewerker geïnformeerd over beschermingsmiddelen, de werkomstandigheden, omgaan met veiligheid, instructie en gevolgen.			
Werkdruk	Verscheidene medewerkers geven aan vaak een groot deel van de tijd aan het werken. Het is niet mogelijk om meer te werken. Het is niet mogelijk om meer te werken.	Kans op blessures en vooral wanneer de werklidende structureel te hoog is.	Tijden het aanpak van de functieveranderingen aan de orde blijven stellen.			
Binnenkomst vergaderkamer	Niet een maatregel van ca. 30 minuten wordt de conformiteit van de beschikbare al wordt in een van de kleine vergaderkamers maakt de verlichting niet goed.	Klachten	De verlichting van de kleine vergaderkamers aanpakten.			
Grote ruimte 27.09	In deze ruimte hangen paarse lampen die een groot deel van de ruimte het lichtvervalende niet goed zijn.	Onderzoek in vooral een groot deel van de ruimte het lichtvervalende niet goed zijn.	Het lichtvervalende als naar links verplaatsen.			
Problemen op de 1 ^e verdieping	Op deze verdieping zijn zijn beschikbare. Deze hebben verschillende organisaties worden ingezet.	Kans op onergonomische verhoudingen en op lange kans op ontstaan van HSB-klachten.	De werklidende voorwerpen door goed en gemakkelijk vindbaar plaatsen. Daarnaast de beschikbare een praktische manier kan't vervoeren met korte stappen over hoe de beschikbare moet worden ingezet (aan gebruik).			

OR 28

Een RI&E wordt getoetst

ALTIJD toetsing (systeemtoets) door gecertificeerde Arbo deskundige

- arbeids- en organisatiedeskundige;
- hogere veiligheidskundige
- arbeidshygiënist
- bedrijfsarts (BIG registratie)

Sinds 2022 (scopetoets) Hogere eisen aan toetsing Afhankelijk van onderwerp RI&E

ORArbo 29

Deskundige werknemers op gebied van preventie en bescherming (art 13 Arbowet)

- Het meewerken aan of het opstellen van een RI&E (incl. het plan van aanpak).
- Het adviseren aan en samenwerken met directie, ondernemingsraad of personeelsvertegenwoordiging voor goede arbeidsomstandigheden.
- Het meewerken aan het uitvoeren van de maatregelen uit o.a. het plan van aanpak.
- Het samenwerken met en het adviseren aan de bedrijfsarts of de arbodienst.

ORArbo 30

Meer instemmingsrecht vanuit Arbowet

- De keuze van een arbodienst;
- Het afsluiten en veranderen van het contract met de arbodienst;
- Beleid en procedures met betrekking tot persoonlijke beschermingsmiddelen;
- De vormgeving van het ziekteverzuimbeleid, bijvoorbeeld hoe het Arbo-spreekuur te houden, hoe de verzuimcontrole te doen, op welke manier vorm te geven aan het re-integratiebeleid;
- De organisatie en inrichting van de bedrijfs hulpverlening;
- De wijze waarop de verplichting een periodiek arbeidsgezondheidskundig onderzoek (PAGO) aan werknemers aan te bieden, wordt uitgevoerd;
- De wijze waarop Arbo voorlichting en -onderricht wordt gegeven;
- De manier waarop de RI&E wordt gemaakt;
- Het plan van aanpak, onderdeel van de RI&E.
- Benoeming van persoon en positionering preventiemedewerker

ORArbo

31

ORArbo

32